

מאיר פנים

בשנת

ולקחת סלת ואפית אתה שנים עשרה חלות

לפ"ק

פעיה"ק ירושלים תובב"א

מהדורה ראשונה תשפ"א

מהדורה שנייה תשפ"ד

כל הזכויות שמורות

לאליעזר מאיר סיידל

רח' ההדס 22, קרני שומרון, 4485500

טל : +972-507202521

הודפס בירושלים עיה"ק תובב"א

תשפ"ד

מכתבי ברכה לפי סדר הא"ב

THE TEMPLE INSTITUTE
JERUSALEM

מכון המקדש
ירושלים

מכון מחקר • המדרשה לידע המקדש • תערוכת המקדש וכליו • בית האפן העברי • הוצאת ספרות המקדש

ב"ה ט"ז מר חשוון תשפ"ב

כבוד

ר' אליעזר מאיר סיידל הי"ו

השלום והברכה!

עיינתי במחקר היסודי והחשוב של כב' בעניין לחם הפנים, וכן בדיון אודות שולחן לחם הפנים וכליו. אך הוציא כב' מתחת ידו מלאכה נאה. הנושאים הנידונים בספר מבוארים בלשון בהירה, תוך דיוק מירבי של המידות והמשקלות והחומרים - דבר דבור על אופניו.

המיוחד בספר של כב' שאין זה מחקר ערטילאי, אלא הכל מלווה בניסויים של ממש, ומבחינה זו יש לפנינו עבודה ראויה להערכה, שהיא גם "הלכה" וגם "מעשה".

דווקא משום שהצד המעשי מודגש בספר, נראה לי שלא הודגש מספיק פסק ההלכה ברמב"ם. הושקעה עבודה גדולה בשיטה האומרת שהלחם היה "כמין ספינה רוקדת", עם הרבה דוגמאות איך נראו הספינות בעבר. מדובר בשיטה מורכבת להכנת הלחם וקשה לביצוע. כגון צורת הקשת התחתונה של הספינה, הקרנות הדקיקות שהן מחודדות מאד בצדדים, השקעים שב"ספינה" זו ועוד.

אפיית לחם עדין ושביר זה, וכך גם הבאתו כשהוא שלם להיכל, כמו כן, העמדת ששה לחמים כבדים זה על גב זה על השולחן במשך שבוע, מבלי שייפגם אחד הלחמים, נראית כדבר בלתי אפשרי. שכן הלכה היא, שאם נשבר חלקיק של אחד הלחמים הדקיקים הללו - כל שנים עשר הלחמים נפסלים, ובכגון זה אמרו חז"ל: "לא שבקת חיי לכל בריה".

ראה מנחות ח, א: "נפרס לחמה - הלחם [כולו] פסול". כך גם נאמר בתורת כהנים בעניין לחם הפנים על הפסוק (ויקרא כד, ט): "קדש קדשים הוא: מלמד, שאם נפרסה אחת מהן כולן פסולות". כך מביא הרמב"ם להלכה בהלכות תמידין ומוספין ה, טו: "נפרסה חלה אחת מן הלחם... הלחם פסול". (וראה שו"ת אחיעזר חלק ב - יורה דעה סימן מא; הכותב: משמע דנפרס חלה אחת, דעלה קאי - כל הלחם פסול!).

נמצא שהדיוק והחומרא לעשות "כספינה רוקדת", מעמידים את קיום המצוה בסימן שאלה, ו"לא ניתנה תורה למלאכי השרת".

לאור האמור, ראה מאמר (מצ"ב כנספח 7) המסביר את שיטת הרמב"ם, הקובע להלכה, שהלחם ייעשה "כתיבה פרוצה". הרמב"ם דחה את הדעה האומרת שהלחם היה "כספינה רוקדת", ואחת הסיבות לכך, לענין, המורכבות של השיטה והחשש שלחם שבירי זה יישבר וייפסל.

לשיטתו הלחם נעשה ללא סיבוכים מיוחדים, אפייתו יותר פשוטה, אין בו זוויות שבירות, דבר המפשט את עשיית הלחם, ומבטיח את הבאתו לשולחן לחם הפנים, ועמידותו בהיכל בשלימות.

אין בכל האמור, כדי להוריד כי הוא זה מערכה של העבודה שנעשתה על ידי כבודו, שהיא עבודה למופת, אך באשר להכרעה להלכה ולמעשה, נראה שיש להעדיף את שיטת הרמב"ם, וכדברי בעל 'כפתור ופרח' (פרק מז) האומר: "אל הרב ז"ל יש לי להאמין, אף על שמאל שהוא ימין".

אוסף ברשות כב' פרפרת מחשבתי בעניין סוד שנים עשר הלחמים שעל שולחן לחם הפנים : בפזמון שכתב האר"י לסעודת השבת, נאמר : "יגלה לך טעמי דבתריסר נהמי", פירוש הדברים : יגלה לנו הקדוש ברוך הוא את הסודות והטעמים של שנים עשר הלחמים המובאים ביום שבת במקדש. נראה שה"סוד" מצוי בדברי תרגום יונתן לשמות מ, ד ; שם נאמר (בתרגום לעברית) : "ותעמיד את השולחן בצד צפון במשכן, שכן מצפון בא העושר, ומשם באים רסיסי המטר להפריח אילנות ודשאים, כדי שיתפרנסו בהם דיירי העולם". כעין זה מובא בזוהר (חלק ב, קנג, ב ; בתרגום חופשי) :

"שולחן לחם הפנים מקומו במשכן פנימה. על שולחן זה שרויה הברכה העליונה, וממנו יוצאת הברכה והמזון לכל העולם. שולחן זה אסור לו שיהא ריקן אפילו שעה קלה, אלא שיהא עליו לחם כל הזמן, שכן אין הברכה שרויה על דבר ריקן... ומתוך הברכה השורה על שולחן לחם הפנים שבמקדש, שופעת הברכה והמזון לשאר השולחנות בעולם, המתברכים בגללו".

ובסיום שם נאמר : "אף שולחנו של כל אדם צריך להיראות כך... כדי שתשרה על שולחנו ברכה מלמעלה, ולא יראה לפני ה' כששולחנו ריקן. שכן כלל הוא, שאין הברכות העליונות חלות במקום ריק מכל". כוונת הזוהר לעובדה המובאת במלכים ב' ד, ב ; באישה שאמרה לאלישע : "אין לשפחתך כל בבית, כי אם אסוך שמן", ובזכות מעט השמן שהיה בידיה התרחש נס, והתקיימה בה נבואת אלישע : "ואת ובניך תחיי בנותר!"

יש, אפוא, מקום לומר, ששנים עשר הלחמים הם כנגד שנים עשר חודשי השנה, וכנגד שנים עשר השבטים המביאים את הלחם למקדש, ובזכות לחם זה מתברכת השנה כולה. ואכן נהגו בבתי רבים בישראל, לאפות את חלת השבת, כשהיא עשויה משתיים עשרה חלות, שהן כמין לחמניות קטנות, ולחלקן למסובים, כדי להראות ששולחן השבת הוא כעין שולחן לחם הפנים שבהיכל.

הכותב וחותם בהערכה ובברכת יישר כוח על המפעל החשוב
המקדם מאד את קיום המצוה כמאמרה במהרה.
בברכת מהרה יבנה המקדש
ישראל אריאל

מרכז ישיבת בני-עקיבא
אור-עציון
ישיבה גבוהה-הסדר

הרב חיים דרוקמן ראש הישיבה

בעז"ה, כ"ג אייר תשפ"ב

לכבוד

ר' אליעזר מאיר סיידל

הרבה שלום וברכת ד'!

שמחתי מאוד על הספר "מאיר פנים", שכל כולו מוקדש לנושא השולחן ולחם הפנים.

אברך אותך שספרך יתקבל בשמחה על ידי ציבור הלומדים.

יישר כוחך!

בברכת התורה והארץ,

חיים דרוקמן

חיים דרוקמן

קרני שומרון. יום שני, לסדר: "כי ברך אברכך!" ("וירא")
 "ב במרחשון. שנת "השם גבולך שלום!" (תשפ"ב)

ברכה ותהילה.

לכבוד

ידידי היקר וה"מאיר פנים", ר' אליעזר מאיר סיידל. שוכט"ס.

שמחתי לקבל מכת"ר את הארת הפנים שלו ואת "התיקון" למשפחת
 בית גרמו (יומא ל"ח ע"א) בעניין לחם הפנים. ואכן, כת"ר חשף לפנינו את
 כישוריו ואת ידיעותיו באופן הכנת לחם הפנים והאיר את עינינו במחקר מדעי,
 מקיף, יסודי ומעמיק בנושא הנדון.

הספר מרתק ומושקעות בו חכמה, מדע ומלאכה גם יחד. והמחבר היקר
 גלה לנו רובד נוסף באישיותו. מסתבר, כי "ידיו רב לו..." גם ידיים מיומנות
 בהכנת מאפים הלכתיים וגם ידע רב בתחום ההלכה.

ברכתי לכת"ר בברכת כה לחי! יגדיל תורה ויאדיר! בהנגשת לחם הפנים,
 שתי הלחם, לחמי תודה.

ויה"ר, שנזכה בזכות זה להקרבתם בבית המקדש, שיבנה בב"א!

בברה"ת,
 יצחק הלוי

כ"ד, י"ב כסלו תשפ"ב, 4-360/פ"ב

דברי ברכה

הובא לפני גליונות הספר "מאיר פנים", בענין סידור לחם הפנים בבית המקדש, מעשה ידיו של היקר והנעלה, שוקד באהלה של תורה, לילה כיום יאיר כחשכה כאורה. יראת ה' היא אוצרו, ועליו יציין נזרו, שמן תורק שמו, כבוד שם תפארתו, טעמו ונימוקו עמו, כה"ר רבי אליעזר מאיר סידל שליט"א.

ראיתי את אשר עשה, לעסוק בקדשים בענייני לחם הפנים, והקיף את כל הפרטים הן בהלכה והן באגדה, וחקר ודרש ביסודות הדינים בש"ס ובפוסקים, והוסיף נופך משלו מאשר חננו השי"ת ומצא כדי מדתו, וערך וסידר הדברים בטוב טעם ודעת, דבר דבור על אופניו, תפוחי זהב במשכיות כסף, איישר חיליה לאורייתא.

והנני לצטט מה שכתב בספר חסידים (ס"ד רס"א), וזה לשונו: אהוב לך את המצוה הדומה למת מצוה שאין לה עוסקים, כגון שתראה מצוה בזויה, או תורה שאין עוסקין בה, כגון שתראה שבני עירך לומדים סדר מועד וסדר נשים, תלמוד אתה סדר קדשים. ואם תראה שאין חוששין ללמוד גמרא מסכת מועד קטן, ופרק מי שמתו, אתה תלמדם ותקבל שבר גדול כנגד כולם. כי הם דוגמת מת מצוה שאין לו קוברים. ואהוב אותן מסכתות ואתן הלכות שבני אדם אין רגילים ללמוד בהם, שזה דומה לאחד שהיו לו בנות ותבעום בני אדם והשיאן להם, ונשארה בת אחת שלא תבעוה להנשא, אמרה לאביה אחייתי יודעות אומנות נקיה, מעשה אורג מעשה רוקם, ולכך קצצו עליהן הכל, והיו לאנשים, ולמה נתת לי אומנות שיהכל מרחיקין ממנה, לארוג בגדי אבל, ותכריכי מתים, אילו היתה אומנותי בבגדי שמחה, הייתי נישאת לאיש כאחת מאחיותי. אמר לה אביה, אני משבת אותך שהכל ילכו אצלך. כך אמרה מסכת מועד קטן והדומה לה, רבש"ע למה אין עוסקים בי כשאר מסכתות, והקב"ה השיב לה, הרי כבר נאמר (קהלת ז. ט) טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית המשחה, באשר הוא סוף כל האדם, והחי יתן אל לבו. ועתה למה אומרים שהיא סכנה, לפי שכתוב (משלי ג. יא) ואל תקוץ בתוכחתו, הוא ממהר ולא מדקדק כמו שלומד בשאר מסכתות. ועוד לפי שכל דבר שתופסין אותו בחזקת סכנה, אפילו אינו מקום מסוכן מזיק, לפי שלשון בני אדם ועינם מזקת. אלא כך יעשה הרוצה ללמוד אותה, יתפלל להקב"ה שלא יארע דבר רע, וגם ילמוד הרב בחשאי, לא יפרסם, ולא יזיק ולא ינזק, אחר שלשון בני אדם ועינם מזקת. וכתוב (שיר השירים ז. ב) חמוקי ירכיך כמו חלאים. ועיין בגמ' מו"ק (טו.) מה ירך בסתר אף ד"ת בסתר. ומוקי לה רבינו בדיני אבלות, לפי שתופסין אותן בחזקת סכנה, תחלואי מיתות, כמו מי שמתו, ומסכת מו"ק, יהיה בסתר ולא ינזק. ועיין בכנסת הגדולה (יורה דעה סימן רמה אות ג.) שכתב, שהקפידא רק כשלומד בשיבה, אבל כשלומד בפני עצמו אין קפידא כלל, שנאמר (ישעיהו לו. ט.) חבי כמעט רגע עד יעבור זעם וכו'. ע"כ.

ובספרי עין יצחק (ח"א בבלי התלמוד והפוסקים) נתבאר, שהן אמת שעל כל תלמיד חכם ללמוד גם בסדר קדשים וטהרות, וכמו שכתב הרמב"ם בפירושו המשניות (סוף מנחות) וכבר אמרו מנחות (ק.) תלמידי חכמים העוסקים בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה ביהמ"ק בימיהם וכל העוסק

כתורה אינו צריך לא עולה ולא מנחה ולא חטאת ולא אשם. ע"ש. וכן כתב הרב באר שבע בסוף הקדמתו. ועיין בשו"ת בנין שלמה כהן מוילנא סימן א.
אמנם כל זה לאחר שהשלים חובתו ביריעת ובבקיאות הדינים הנצרכים להלכה ולמעשה. וכמו שהסביר בטוב טעם ודעת הגאון ר' זלמן בש"ע (הלכות ת"ת פרק ב הלכה ט), ע"ש. וראה באגרות הרמב"ם (ווארשא תל"ח דט"ו ע"א), שכ' אל הדיין הרב רבי פינחס ב"ר משולם, ומה שדנת שכל אשה שירצה בעלה ליתן לה נדונייתה ולא ישאר אחראי עליה הדין עמו, תמהתי על כך, והיו עמי הדיין החסיד ועוד שלשה או ארבעה אחרים, ואמרתי להם, אל תתמהו, כי אלו בני פרנצא (צרפת) וכל היהודים אשר בערי הנוצרים ואפילו חכם גדול שבהם אינם בקיאים בדינים לפי שאינם רגילים בהם, שאין הנוצרים מניחים אותם לדון (בדיני אישות) כמו הישמעאלים, ולכן כשיבא להם דין יאריכו בו יותר מדי, ולא ידעוהו עד שיחפשוהו הרבה בתלמוד, כמו שאנו עושים היום בדין מדיני הקרבנות לפי שאין אנו עוסקים בהם, ובאותו הזמן שהיו עוסקים בהם היו בקיאים בהם עד שא"צ לשאול ולא לחפש וכו'.

ובפרט מי שעל ידי שילמד היטב הלכות הנהוגות בזמן הזה, יוכל ללמד את העם דרך ה', ולזכות את הרבים. וכבר אמרו בגמ' ב"ב (מ). והם תכו לרגליך ישא מדברותיך אלו תלמידי חכמים שמכתתים רגליהם על דברי תורה. ע"ש.

מכל הלין חשיבות לימוד בסדר קדשים אינו אלא למי שכבר מילא כרסו בש"ס ופוסקים, וידיעת ההלכה בטור שו"ע ארבעת חלקיו, אז יקבע עתים ללימוד בסדר קדשים לדעת ההלכות העתידים לבוא. וה' יתברך יזכנו במהרה לחזות בעינינו בבנין ביהמ"ק וחזרת הכהנים לעבודתם אכ"ר.

וברכתי למחבר שליט"א שיהי רצון ותפץ ה' בידו יצלת, ויפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה, באורך ימים ושנות חיים בטוב ובנעימים, שובע שמחות.

בברכת התורה,

יצחק יוסף
הראשון לציון
הרב הראשי לישראל

בס"ד, ד' חשוון, תשפ"ב
13 אוקטובר, 2021
הסכ'-61.פב

לכבוד
הר"ר אליעזר סיידל הי"ו

שלום רב

הגיעוני עלי ספרך "מאיר פנים" על לחם הפנים.

עברתי בין בתריו וראיתי כי נשאת ונתת בענייני לחם הפנים וירדת לעומקם של דברים. יאה חקרת מצוה זה ונעזרת גם בחוקרים ובאנשי מדע שסייעו לך להגיע לחקר האמת.

"לחם הפנים" נקרא גם "לחם התמיד" (במדבר ד, ז) כיון שמעולם לא הוסרו מלפני ה'. כתב הרמב"ם בספרו מורה נבוכים (ח"ג פרק מה) שענייני לחם הפנים לא נתבאר לו והוא אינו יכול לעמוד על טעמו ונימוקו. וז"ל: "אבל השלחן ושיהא עליו לחם תמיד, אינו יודע לכך טעם ולא מצאתי עד כה לאיזה דבר איהסוהו" (ע"פ פת"ש תרגום הרב קפאח). אבל בספר החינוך (מצוה צז) ובספר עקידת יצחק (שער מט) והרלב"ג (פרשת תרומה) והרמ"א בספר תורת העולה (ח"א פכ"ב) מצאו רמזים לכמות הלהמים ובארו שיעיק מטרם ליישר דרכנו ולהפנות לבנו לאבינו שבשמים. למרות אלו שפרשו טעם מצוה זו מבקש האר"י בפזמון לשבת בקשה לגלות לנו סוד לחם הפנים - "יגלי לן טעמא דתריסר נהמי".

ראוי לציין את העובדה שחז"ל דרשו מהמילה "ולקחת" שאפשר לאפות את לחם הפנים גם מקמח חיטין רגיל ואין צורך לאפות אותם דווקא מסולת כפי שנעשות שאר המנחות, והטעם שהקילו בלחם הפנים משום שכ"ד עשרונים בכל שבת זה סכום גדול והתורה חסה על ממונם של ישראל.

בספרך קיימת "ותן חלקנו בתורתך", לכל אחד יש את החלק שלו בתורה. זכית להוציא לאור עולם דבר נאה ומתקבל.

בכבוד רב

דוד לאו

הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

קרני שומרון, ת.ד. 5 קניון, 4485500 פקס: +972-9-7920567 טל: +972-9-7929708 Karnei Shomron, P.O.B. Kanion 5,

MOSHE LOEWENTHAL - RABBI

MEYER BERGLAS - RABBI EMERITUS
SHLOMO GOLD - RABBI EMERITUS

כ"ב בתמוז תשפ"א

מכתב ברכה

הובא לפני ספר 'מאיר פנים' שחיבר ידידי היקר, ר' אליעזר מאיר סיידל הי"ו, ושמחתי שמחה רבה, בשביל השי"ת, בשביל עם ישראל ובשביל התורה.

בדורנו ובמחוזותינו קיימת נטייה חזקה להתמקד בעיקר בעיסוק בלימוד תורה בנושאים אקטואליים העומדים על הפרק כאן ועכשיו, ולהזניח את העיסוק בסדר קדשים שהם הילכתא למשיחא – בעוד שרבותינו לימדונו שככל שנעסוק יותר בעבודת המקדש, כך נקרב את הגאולה ואת בנין בית המקדש.

אני מכיר היטב את מחבר הספר, שהוא בעל מידות תרומיות וכן תורה מובהק, ולצד עומסי החיים המרובים המונחים על כתפיו התמסר ועמל במשך שנים רבות בלימוד ובירור תורת לחם הפנים והתמחה בה, ואף מעביר סדנאות השתלמות לציבור הרחב כדי לקרב אותו אל מושגי המקדש.

אני מברך אותו בברכת יישר-כח; כה יתן ה' וכה יוסיף לו כוח להמשיך ולכתוב חידושי תורה, לכבוד אבינו שבשמים ותורתו ולהוסיף, יחד עם רעייתו שתחי' להיות מהמזכים את הרבים עד זקנה ושיבה.

בכבוד, בהערכה ובידידות

הרב משה לוונטה

רב קהילת 'ישראל הצעיר' נווה-עליזה, קרני-שומרון

אוניברסיטת בר-אילן
Bar-Ilan University

הפקולטה למדעי היהדות המחלקה ללימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

נ"ש מרטין (001)

לקי"י הי אלול תשפ"א

שמחתי לראות את הספר "מאיר פנים" שחיבר ידידי מר אליעזר מאיר סיידל יצ"ו והנה טוב מאד. מדובר במחקר המקיף ביותר שנכתב בנושא זה המבוסס על ניתוח כל המקורות הקדומים; מקרא וספרות חז"ל עם ראשונים ואחרונים, שהתייחסו לסוגיית לחם הפנים על כל היבטיו. המחבר לא הסתפק בסקירת הטקסטים, אלא כמקובל במחקר תורני ואקדמי בחן גם עדי נוסח מתוך כתבי יד ודפוסים קדומים וממצא ארכיאולוגי. דוגמה מובהקת היא סוגיית צורת לחם הפנים לשיטת ר' יוחנן "כמין ספינה רוקדת". המחבר הוכיח למעלה מכל ספק שמדובר בחלות שבסיסים הוא קעור ולא מזוות.

לאורך כל החיבור מוצאים לצד פירושי קדמונינו גם תובנות חדשות, מהן להלכתא דמשיחא. אחת מהן קשורה לקושי של נשיאת החלות אל שולחן הזהב בטקס החלפתן בכל שבוע. במחקרי הראיתי שמדובר במשא כבד מאוד ונדרשו כוהנים חזקים שיוכלו לשאתם מבלי לשבור אותם והדבר מוכיח שהדבר אפשרי לפי שיטת החישוב הממעיטה (רמב"ם או רא"ח נאה) ולא של החזו"א. והנה המחבר הציע כאן חידוש שהובלת החלות נעשו באמצעות עגלות.

אין ספק שהערך המוסף של המחקר הזה הוא הפן המעשי שבא לידי ביטוי במומחיותו וניסיונו הרב של המחבר כקונדיטור מעולה. כל הסוגיות ההלכתיות נבחנות הלכה למעשה באמצעות ניסויים אמפיריים שבוחנים את הסברות השונות באופן ריאלי.

זכיתי להכיר מקרוב את דרך עבודתו של אליעזר מאיר סיידל כאשר סייע בידי במחקר שחזור "רקיקי מצה" של מנחת תנור וחלות תודה. הוא הולך בדרך אומני האפיה של המקדש מבית משפחת גרמו (משנה יומא ג, יא; בבלי, לח ע"א), אבל בניגוד אליהם הוא מאיר פנים ומשתף בשמחה את הקוראים ברזי סודות האפייה. הוא הגיע למיומנויות גבוהות בשחזור אפיית לחם הפנים וגם של שתי הלחם והסוגים השונים של חלות תודה. אני מברך את המחבר שישלים את המלאכה בפרסום המדריך השלם לאפיית המנחות ולחמי הקודש ושנזכה במהרה בימינו להריחם בבית המקדש - ריח ניחוח לה.

זהר עמר

מחבר הספר "חמשת מיני דגן".

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10023
(212) 795-0630

הרה"צ' שטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

ט"ו תשרי תשס"ג
- סאמניץ מחתומה

מכתב ברכה

כיום מצאנו את עצמנו צריכים
אלו רובין עקרה שלטם ולא מקומם
וכפי על ושלל סאמניץ מחתומה
ואתנו ר"ל שחממת אנחנו
וקיימת אבילות סאמניץ הלא אל זמיר
שלטם ולא ידנה החקקש אנצטרי
רובין זהם הפנים - אנחנו סאמניץ
מה נעשה, כי זלזל הישיבות
עסקים השפץ המס', וכן הנכון
הישיבות אלמנה של מה שנגר חכה
מאיר סוף, שוח', על סעכו זהה אלמנה
הצגתנו זשטח הלה על שפתנו
את הכתוב לשטח זה בתורה.
רבי שטר

ט"ו בשבט תשפ"ד
- באמצע המלחמה

מכתב ברכה

כשיש מצוה בלתי תדירה, צריכים אנו להכין עבורה שלשים יום מקודם. וכעת כלל ישראל באמצע מלחמה קשה והורונו רז"ל שמלחמות אתחלתא דגאולה וקיימת אפשרות שאולי היום או בתוך שלשים יום יבנה המקדש ונצטרך להכין לחם הפנים – ואנחנו לא נדע מה נעשה, כי ברוב הישיבות הכל עסוקים בשבע המס', ומן הנכון הי' להעדיף ללמוד כל מה שנוגע הלכה למעשה, ואפריון נמטייה להר' אליעזר מאיר סידל שיחי', על ספרו החשוב, ועל הצגותיו בשטח הזה, על שפתנו לנו את הפתח לשטח זה בתורה.

צבי שטר

תוכן

חלק א'

- א. מרכיבי לחם הפנים
- ב. עובי לחם הפנים
- ג. לישת ועריכת בצק לחם הפנים
- ד. צורת לחם הפנים
- ה. מטבע הפרוטה של מתתי-ה אנטיגונוס השני
- ו. קרנות לחם הפנים
- ז. אפיית לחם הפנים
- ח. החלפת הסדרים בשלחן
- ט. בזיכי הלבונה
- י. מבנה השלחן

חלק ב'

- יא. הניסים של לחם הפנים
- יב. בית גרמו
- יג. מלכות, עושר ופרנסה
- יד. איזהו עשיר השמח בחלקו
- טו. שלמות בשליטה ביצר הרע

נספחים